

Podrobná důvodová zpráva:

Jednou z klíčových priorit Krajské nemocnice T. Bati, a. s. (KNTB), je rozvoj a udržení dostupnosti vysoce specializované zdravotní péče pro obyvatele Zlínského kraje. V rámci této strategie se nemocnice zaměřuje na budování a provoz center vysoce specializované péče (CVSP), která jsou v rámci regionu unikátní. Tato centra vyžadují nadstandardní personální kapacity i moderní přístrojové vybavení a tvoří páteř kvalitní terciární péče ve Zlínském kraji.

KNTB má ve svém Zdravotnickém a dopravním generelu, schváleném Radou Zlínského kraje dne 10. 6. 2024, naplánován zásadní investiční rozvoj areálu, který systémově řeší dlouhodobý nedostatek kapacit pro CVSP. Po detailní analýze dispozic areálu a v návaznosti na generel se jako technicky i provozně vhodné dílčí řešení jeví přístavba na severní straně budovy č. 23 (B23-S), určené pro chirurgické obory a urgentní medicínu.

Služby poskytované v rámci přístavby B23-S jsou úzce navázány na CVSP, jejichž zřízení podléhá schválení Ministerstva zdravotnictví ČR. Nejedná se tedy o běžně dostupné komerční služby na volném trhu, ale o vysoce odborné zdravotnické činnosti, které mohou být realizovány pouze v rámci autorizovaných pracovišť. Tato skutečnost poukazuje na existenci tržního selhání, kdy běžné tržní mechanismy nedokážou zajistit dostupnost a kvalitu těchto služeb v potřebném rozsahu. Investice do přístavby (B23-S) tak představuje cílený zásah veřejného sektoru, který má za cíl zajistit dostupnost chirurgických a urgentních oborů a dalších klíčových zdravotních služeb v daném regionu.

Zlínský kraj v současnosti pověřuje KNTB poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu týkajících se zkvalitnění návazné péče, zkvalitnění vysoce specializované péče, poskytování ambulantních služeb lékařské pohotovostní služby a poskytování knihovnických a informačních služeb střediska vědeckých informací.

KNTB vypracovala Test soukromého investora, kdy předmětem analýzy bylo posouzení ekonomické efektivity investičního záměru „Severní přístavba budovy 23“, který má přímý dopad na oddělení neurochirurgie, urologie, zobrazovacích metod a nepřímý dopad na ortopedii. Severní přístavba budovy 23 (B23-S) nemá přímý ani nepřímý vliv na GPO komplex.

Investice v celkovém objemu 240 mil. Kč vč. DPH má za cíl zvýšení kapacity, efektivity a kvality poskytované zdravotní péče v KNTB. Náklady na investici mají být pokryty navýšením základního kapitálu ze strany zakladatele, Zlínského kraje, částkou ve výši 200 mil. Kč. KNTB se bude spolupodílet částkou 40 mil. Kč a případnými dalšími dodatečnými náklady vzniklými v průběhu realizace investice.

Zvolený model financování prostřednictvím navýšení základního kapitálu je ekonomicky nejvhodnější, protože reflektuje aktuální potřebu posílení vlastního kapitálu nemocnice. Základní kapitál tvoří klíčovou část vlastního kapitálu a představuje peněžní vyjádření vkladů vlastníků, plní funkci garance vůči věřitelům, slouží jako měřítko zisku a ztráty a určuje míru účasti vlastníka ve společnosti.

Analýza kapitálové struktury KNTB ukazuje, že nemocnice není ani podkapitalizovaná, ani překapitalizovaná – poměr stálých aktiv odpovídá výši vlastního kapitálu zvýšeného o dlouhodobé cizí zdroje – tzv. zlaté bilanční pravidlo. Nicméně reálná hodnota budov, které tvoří významnou část stálých aktiv, je v účetnictví výrazně podhodnocena vlivem legislativního zákazu přeceňování budov u podnikatelských účetních jednotek (vyhláška č. 500/2002 Sb.). To vede k nesouladu mezi skutečnou hodnotou aktiv a vykazovanou výší vlastního kapitálu.

Z mezinemocničního srovnání vyplývá, že KNTB je v ojedinělé situaci – disponuje budovami ve výlučném vlastnictví, na rozdíl od jiných nemocnic ve vlastnictví Zlínského kraje, které využívají pronajaté prostory. Přesto se výše základního kapitálu nejeví jako přiměřená vůči hodnotě těchto aktiv. Navýšení základního kapitálu by tak přispělo k lepšímu vyjádření reálné ekonomické síly nemocnice, zvýšilo její bonitu vůči bankám a dodavatelům a umožnilo čerpání cizích zdrojů za výhodnějších podmínek.

Zisk KNTB v posledních letech vykazoval mimořádné hodnoty, zejména vlivem kompenzačních úhrad v souvislosti s pandemií COVID-19. Vývoj v roce 2025 však naznačuje pokles hospodářského výsledku vlivem restriktivní úhradové vyhlášky, což omezuje možnosti samofinancování investic. Navýšení základního kapitálu tak představuje klíčový krok k zajištění dlouhodobé udržitelnosti investičního rozvoje.

Navýšením základního kapitálu peněžitým vkladem se pro nemocnici zvýší především její bonita vůči bankám, což se může projevit v možnosti čerpání bankovních úvěrů za výhodnější úrokové sazby, ale taktéž se zvýší kredibilita vůči dodavatelům a jiným subjektům, která může zlepšit ekonomické postavení na obchodním trhu (např. formou snížení nákupních cen). V konečném důsledku zvýšení základního kapitálu pozitivně ovlivní ekonomické fungování nemocnice.

Na základě provedené analýzy lze konstatovat, že služby spojené s přístavbou B23-S vykazují výnosový charakter, což potvrzuje ekonomickou smysluplnost této investice. Projekt zároveň splňuje principy efektivního, účelného a hospodárného vynakládání veřejných prostředků (3E). Investice přispívá ke zvýšení účetní i reálné hodnoty majetku, který zakladatel vlastní a spravuje, a současně generuje pozitivní ekonomické dopady, které podporují dlouhodobou udržitelnost zdravotní péče v daném regionu.

Postup financování investiční akce byl posouzen odbornou autoritou v oblasti veřejné podpory, JUDr. Michaelem Kinclem. Z jeho závěrů plyne:

- vhodnější variantou je pověření KNTB výkonem SOHZ (služeb obecného hospodářského zájmu), přičemž Kraj jí v této souvislosti poskytuje vyrovnávací platbu;
- vyrovnávací platba může být poskytnuta i jako navýšení základního kapitálu;
- v případě stížnosti nebo vyšetřování financování KNTB ze strany Kraje by Evropská komise vyžadovala nezávislé posouzení naplnění podmínek principu soukromého investora.

Vzhledem k tomu, že se jedná o veřejnou podporu, Zlínský kraj tedy KNTB pověří výkonem služeb obecného hospodářského zájmu (dále jen „SOHZ“), s nimiž investiční akce souvisí a k jejichž výkonu má přístavba severní části budovy B23-S sloužit, čímž bude umožněno financovat náklady na investiční akci nemocnice z rozpočtu ZK. Předkládané Pověření, které je přílohou č. 5 tohoto materiálu, má obdobnou formu a strukturu jako jiná pověření KNTB.

Je-li identifikována veřejná podpora, mohou být finanční prostředky poskytnuty pouze prostřednictvím nástrojů (pravidel), které evropské právo a rozhodovací praxe EU (EK/SDEU) dává veřejnoprávní korporaci k dispozici a až následně po zvolení správného nástroje dle pravidel EU je k poskytnutí podpory použit vhodný vnitrostátní právní titul (dotace, úvěr, vklad do základního kapitálu atd.).

Pro oblast zdravotnictví a sociálních služeb je ze strany Evropské komise preferován postup prostřednictvím pravidel SOHZ. Pravidla SOHZ v oblasti zdravotnictví mají oproti jiným nástrojům (blokovaná výjimka, podpora de minimis) výhodu v tom, že neexistuje strop maximální podpory a z toho důvodu je pro finanční podporu v uvažovaném objemu 200 mil. Kč nejvhodnější.

Postup prostřednictvím SOHZ však má pro výplatu podpory specifická pravidla, která lze stručně shrnout tak, že jsou hrazeny pouze čisté náklady a není dovolena nadměrná platba (nad rámec těchto čistých nákladů). Právní titul dle právního řádu ČR, musí zajistit poskytovateli podpory, že dostojí všem podmínkám SOHZ a zajistí možnost kontroly využití podpory a případnou její vratku v případě překompenzace.

Podle pravidel k poskytování SOHZ, která určil SDEU v rozsudku Altmark (Věc C-280/00), pokud má být opatření státu (stát zde v širším slova smyslu zahrnuje veškeré subjekty, které nakládají s veřejnými financemi) považováno za vyrovnávací platbu, je třeba splnit dané podmínky. Za prvé podnik příjemce musí být pověřen plněním povinností veřejné služby a tyto povinnosti musí být jasně definovány. Dále, parametry, za kterých je vyrovnání vypočteno musejí být stanoveny předem objektivním a transparentním způsobem. Zároveň vyrovnání nemůže přesahovat meze toho, co je nezbytné k pokrytí všech nebo části čistých nákladů vynaložených k plnění povinností veřejné služby se zohledněním příjmů, které se k nim vztahují, jakož i zisku, který je přiměřený.

A v neposlední řadě úroveň nutného vyrovnání musí být určena na základě analýzy nákladů, přičemž pokud pro určitou službu existuje obecně přijímaná tržní odměna, je tato tržní odměna nejlepším měřítkem pro vyrovnávací platbu.

Výpočet vyrovnání je stanoven ve výše zmíněné analýze KNTB založené na metodice ekonomického posouzení zpracované společností BDO, jejíž prostřednictvím požádala KNTB Zlínský kraj, jako svého zakladatele a jediného akcionáře, o participaci na rozvoji poskytované péče a poskytnutí vstupní investice ve výši 200 mil. Kč formou navýšení základního kapitálu společnosti za účelem realizace záměru severní přístavby B23-S.

Na základě pravidel poskytování SOHZ bude KNTB dle předkládaného Pověření pověřena výkonem služeb SOHZ na dobu 10 let. Na zajištění poskytování SOHZ bude KNTB na základě tohoto Pověření poskytnuta vyrovnávací platba. Jelikož jsou tímto splněny podmínky Rozhodnutí Komise 2012/21/EU, lze tuto vyrovnávací platbu ve formě zvýšení základního kapitálu, považovat za veřejnou podporu slučitelnou s vnitřním trhem, která nepodléhá ohlašovací povinnosti ve smyslu čl. 108 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Zlínský kraj poskytne KNTB vyrovnávací platbu ve formě zvýšení základního kapitálu z rozpočtu Zlínského kraje do výše 200 mil. Kč, na financování investičních výdajů nezbytných k poskytování SOHZ upravených v příloze č. 1 Pověření a smlouvy o poskytnutí vyrovnávací platby. Vyrovnávací platba je určena na financování nákladů na projektovou přípravu a výstavbu nového objektu severní přístavby budovy č. 23 v areálu KNTB. Výše vyrovnávací platby nepřesáhne rozsah nezbytný k pokrytí čistých nákladů vynaložených při plnění SOHZ včetně přiměřeného zisku. Čisté náklady se stanoví jako rozdíl mezi způsobilými náklady a prokazatelnými výnosy SOHZ. Hodnota čistých nákladů je maximální možnou hodnotou vyrovnávací platby.

Následně bude schválena Radou ZK samostatná smlouva o úpisu akcií, která bude uzavírána v návaznosti na Pověření k poskytování služeb obecného hospodářského zájmu v oblasti neurologie, neurochirurgie, radiologie, urologie a smlouvu o poskytnutí vyrovnávací platby.